

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel, 4.2.2008
KOM(2008) 62 lõplik

**KOMISJONI VAHEARUANNE
EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE,**

mis käsitleb Rumeenias koostöö- ja jälgimiskorra raames saavutatud edusamme

KOMISJONI VAHEARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE,

mis käsitleb Rumeenias koostöö- ja jälgimiskorra raames saavutatud edusamme

1. SISSEJUHATUS

Rumeenia liitumisel 1. jaanuaril 2007 Euroopa Liiduga kehtestati koostöö- ja jälgimiskord,¹ et aidata Rumeenial kõrvaldada puudujääke kohtureformi alal ning korruptsioonivastases võitluses ja jälgida edusamme kõnealustes valdkondades.

Käesolev aruanne on teine koostöö- ja jälgimiskorra² raames esitatav komisjoni aruanne. Kuus kuud, mis on möödunud esimese aruande esitamisest, on liiga lühike aeg, et Rumeenia suudaks puudujäägid kõrvaldada ja komisjon võiks läbi vaadata eelmise aasta juunis tehtud hindamisi. Seetõttu esitatakse aruandes ajakohastatud andmed tehtud edusammude kohta, ilma et hinnataks iga eesmärgi alusel saavutatud tulemusi. Lisaks sellele hõlmab käesolev vahearuanne ülevaadet Rumeeniale osutatud abi kohta eesmärkide suhtes olulistes valdkondades. Selle eesmärk on tuvastada võimalikud puudujäägid abiandmises ning anda Rumeeniale täies ulatuses asjakohast toetust.

2. KOHTUREFORM JA KORRUPTSIOONIVASTANE VÕITLUS: PRAEGUNE OLUKORD

2.1. 2007. aasta juuni läbivaatamise järeelmeetmed: tegevuskava

Pärast komisjoni viimast, 2007. aasta juunis esitatud aruannet on Rumeenia ametiasutustega Brüsselis ja Bukarestis saavutatud tihe ja pidev kontakt. Rumeenia on esitanud komisjonile olukorra kohta regulaarselt üksikasjalikke ajakohastatud andmeid.

Rumeenia ametiasutused on heaks kiitnud komisjoni ettepaneku koostada tegevuskava selle kohta, kuidas Rumeenia kavatseb eesmärgid täita. Komisjon on andnud Rumeeniale abi tegevuskava metoodilise hindamise vormis. 2007. aasta oktoobris pärast sidusrühmadega konsulteerimist kinnitas Rumeenia valitsus üksikasjaliku tegevuskava ja esitas selle komisjonile. Tegevuskava õigeaegne ettevalmistamine ja vastuvõtmine, mis nõudis kooskõlastatud jõupingutusi ning lühikese aja jooksul märkimisväärsete vahendite mobiliseerimist, väljendab Rumeenia ametiasutuste tõsist pühendumust eesmärkide täitmisele³.

¹ Komisjoni 13. detsembri 2006. aasta otsus 2006/928/EÜ, millega nähakse ette kord, mille abil teha Rumeeniaga koostööd ja jälgida tema edusamme konkreetsete eesmärkide täitmisel kohtureformi alal ning korruptsioonivastases võitluses (ELT L 354, 14.12.2006, lk 56).

² Komisjon esitas esimese aruande 27. juunil 2007, KOM(2007)378 (lõplik).

³ Tegevuskavaga saab tutvuda järgmisel veebisaidil:

[http://www.just.ro/Portals/0/Right_Panel/Plan%20de%20actiune/plan_actiune_en_21122007\[1\].pdf](http://www.just.ro/Portals/0/Right_Panel/Plan%20de%20actiune/plan_actiune_en_21122007[1].pdf)

2.2. Edusammude vahekokkuvõte

2.2.1. *Eesmärk 1: Edendada kõrgeima justiitsnõukogu suutlikkust ja usaldusväärust, et tagada kohtumenetluste suurem läbipaistvus ja tõhusus. Jälgida uue tsiviilkohtumenetluse seadustiku ja kriminaalmenetluse seadustiku mõju ning esitada asjakohane aruanne*

- *Kõikide vajalike meetmete, sealhulgas 2006. aasta juunis vastu võetud kõrgeima justiitsnõukogu asjaomases tegevuskavas esitatud meetmete rakendamine õigusaktide ühesuguse tõlgendamise ja kohaldamise tagamiseks kogu riigis ja kohtusüsteemi kõikidel tasanditel pärast konsultatsioone praktiseerivate kohtunike, prokuröride ja advokaatidega; hiljuti vastu võetud õigus- ja haldusmeetmete mõju jälgimine*
- *Kohtusüsteemi asjakohase ja realistliku personalimudeli kavandamine ja rakendamine käimasoleva vajaduste analüüsi põhjal*
- *Prokuratuuri ümberkorralduskava väljatöötamine ja rakendamine praeguste haldus- ja inimressursside alaste puuduste kõrvaldamiseks*
- *Tsiviil- ja kriminaalmenetluse seadustikku hiljuti tehtud muudatuste poolt kohtusüsteemile avaldatava mõju jälgimine, eesmärgiga teha kindlaks parandusmeetmete vajadus ja inkorporeerida vajalikud parandusmeetmed kavandatavatesse uutesse seadustikesse*
- *Uute seadustike vastuvõtmisel tehtud edusammude, vajaliku konsulteerimise ja kohtusüsteemile avalduva mõju jälgimine ning asjakohane aruandlus*
- *Kõrgeima justiitsnõukogu suutlikkuse ja vastutuse edendamine peamiste ülesannete täitmisel. Eelkõige justiitsnõukogu liikmete võimalike huvide konfliktide ja väärade käitumise käsitlemine. Kohtuinspektorite töölevõtmine vastavalt hiljuti vastuvõetud objektiivsetele kriteeriumidele ning kohtuinspektorite parema piirkondliku esindatuse tagamine*

Kohtupraktika ühtlustamise edendamise eesmärgil on toimunud terve rida apellatsioonikohtute, kõrgema astme kassatsioonikohtu ning piirkondliku ja madalama tasandi kohtute kohtunike ja prokuröride koolitusi ning regulaarseid kohtumisi. Samalaadseid meetmeid kavandatakse ka 2008. aastaks.

2008. aasta jaanuariks valiti kõrgeima justiitsnõukogu uus juhtkond, suurendati kõrgema justiitsnõukogu eelarvet ning avalikustati uued juhtimiskavad. Kõrgeima justiitsnõukogu ja Rumeenia kohtute teabevahetusstrateegia kiideti heaks 2007. aasta detsembris⁴ eesmärgiga parandada kohtusüsteemi läbipaistvust. Kõrgeima justiitsnõukogu koosseisu täituvust suurendati, praegu on 275st ametikohast täidetud 240. Prokuratuuris on täitmata veel 572 ametikohta. Umbes poolte kohtusüsteemi tööle värvatute puhul kohaldati vabade ametikohtade⁵ kiireks täitmiseks ajutist menetlust. Kõnealustel juhtudel täideti vabad ametikohad vestluste ja eelneva töökogemuse alusel, ilma uue kohtuniku kvalifikatsiooni või koolitust kontrollimata⁶.

⁴ Kõnealune strateegia on kasutusel kuni 2012. aastani ning see kajastub ka tegevuskavas. Strateegiat hakkab rakendama kõrgeima justiitsnõukogu määratud töörühm.

⁵ Seaduse nr 304 muutmise kaudu kaotati nõue, et riigi kohtuinstituudi nõukogu juhtkonna liikmete ametisse määramiseks ja ametist vabastamiseks on vaja riigi kohtuinstituudi nõukogu heakskiitu.

⁶ Vestlusmenetlus kaotati valitsuse erimäärusega 100/2007, mida hakatakse kohaldama alates 1. juunist 2008.

Kohtusüsteemi personalistrateegia väljatöötamist on oodata 2009. aasta jaanuariks⁷. 2007. aasta novembris algatas riiklik korruptsioonivastase võitluse direktoraat juurdlused mitme prokuröri suhtes, keda kahtlustatakse juhtivate prokuratuuri ametikohtade konkursside võltsimises.

Uue kriminaalmenetluse seadustiku üldosa koostati ja esitati avaliku arutelu järel parlamendi vastavatele komisjonidele ning kõrgeimale justiitsnõukogule 2007. aasta detsembris⁸. Seda ei ole siiani vastu võetud.

Kohtute kohustus avalikustada (ja ajakohastada) kohtupraktikat Internetis jõustub arvatavasti 2008. aasta lõpus⁹.

2.2.2. *Eesmärk 2: Ettenähtud korras sellise asutuse loomine, mis kontrollib majanduslike huvide deklaratsioonides esitatud andmete õigsust, vastuolusid ja võimalikke huvide konflikte ning teeb siduvaid otsuseid, mis on aluseks võimalikele hoiatavatele sanktsioonidele*

- *Õigusaktide vastuvõtmine sellise tõhusa ja sõltumatu asutuse loomiseks, mis kontrollib majanduslike huvide deklaratsioonides esitatud andmete õigsust, võimalikke vastuolusid ja huvide konflikte, ning teeb siduvaid otsuseid, mis on aluseks võimalikele hoiatavatele sanktsioonidele*
- *Ametnike korruptsiooni vastu võitlemise agentuur loomine ning selle ülesannete täitmiseks vajalike inimressursside ja rahaliste vahendite tagamine*

Ametnike korruptsiooni vastu võitlemise agentuuri õiguslik raamistik kiideti heaks 2007. aasta mais¹⁰. Ametnike korruptsiooni vastu võitlemise agentuur ei ole tegevust veel siiski alustanud. Ametisse on valitud vaid agentuuri asepresident. Alustatud on ettevalmistava tegevuse, infrastruktuuri hangete, ruumide jaoks finantsvahendite eraldamise ning eelarve ja organisatsiooni skeemi koostamisega¹¹.

2.2.3. *Eesmärk 3: Kõrgemal tasandil esinevate korruptsioonijuhtumite erapooletu uurimise jätkamine, toetudes saavutatud edule*

- *Kõrgemal tasandil esinevate korruptsioonijuhtumite asjatundlikku ja erapooletut uurimist käsitlev jätkuv aruandlus. Korruptsioonivastase võrgustiku õigusliku ja institutsioonilise stabiilsuse tagamine, eelkõige olemasoleva ametisse nimetamise ja ametist vabastamise menetluse säilitamine Rumeenia peaprokuröri ametikoha, korruptsioonivastase võitluse riikliku direktoraadi juhtiva prokuröri ametikoha ja peaprokuratuuri teiste juhtivate ametikohtade puhul*

⁷ Tegevuskava V osa meede 1.4. Lisaks sellele kiideti heaks prokuratuuri uus organisatsiooni skeem (korraldus nr 2477/C/1.10.07).

⁸ Praegu ei ole tavaks, et justiitsminister konsulteeriks enne kohtusüsteemi käsitlevate peamiste õigusaktide vastuvõtmist süstemaatiliselt kõrgeima justiitsnõukoguga. Sellised süstemaatilised konsultatsioonid võimaldaksid kõrgeimal justiitsnõukogul paremini täita oma rolli Rumeenia kohtunike kaitsjana.

⁹ Tegevuskava II osa punkt 2.1).

¹⁰ 25. mai 2007. aasta seadus 144/2007

¹¹ Agentuuri loomise kiirendamiseks võeti vastu valitsuse erakorraline määrus nr 138/6.12.2007.

Riikliku korruptsioonivastase võitluse direktoraadi töötulemused viimase kuue kuu jooksul on olnud positiivsed¹². 2007. aasta oktoobriks oli riiklik korruptsioonivastase võitluse direktoraat taotlenud luba alगतada kriminaaljuurdlus kaheksa ametisoleva või endise ministri suhtes. Rumeenia president rahuldab kõnealuse taotluse jaanuaris¹³. Puutumatusse võtmise otsus võeti vastu pärast pingelist juriidilist ja poliitilist arutelu. Viimase kuue kuu jooksul on mitmed kohtuasjad, mis on seotud ametisolevate või endiste valitsuse liikmetega, saadetud tagasi prokuratuuri menetlusvigade tõttu. See on lisaks puutumatusse küsimusele kutsunud esile märkimisväärse arutelu ja lahkarvamusi¹⁴. Ei ole selge, kas kohtu väited tähendavad, et tõendid on vastuvõetamatud ning nõuavad uut juurdlust, või saab prokuratuur olukorda parandada ilma menetlust uuesti alustamata¹⁵.

2007. aasta oktoobris võttis Rumeenia parlament vastu mitu kriminaalmenetluse seadustiku ja karistusseadustiku muudatust. President ei ole kriminaalmenetluse seadustiku muutmise seadust veel välja kuulutanud, vaid saatis selle läbivaatamiseks tagasi¹⁶. Muudatustega nähakse ette õigusliku raamistiku märkimisväärsed muutused kriminaaljuurdluste ja kriminaalasjade eest vastutuselevõtmise puhul. Muudatustega määratakse muu hulgas kindlaks, et kriminaaljuurdluste kestus piiratakse põhimõtteliselt 6 kuuni, läbiotsimised ja pealtkuulamine/lindistamine on lubatud ainult kahtluseluse eelneva loa alusel¹⁷ ning alla 9 miljoni euro suuruseid pettuseid peetakse väiksemat laadi õigusrikkumisteks, mille eest võib määrata maksimaalselt 5aastase karistuse. Väljakuulutamise korral oleks kõnealustel muudatustel ulatuslik negatiivne mõju Rumeenia kriminaaljuurdluste tõhususele. Muudatused mõjutaksid ka liikmesriikidega ühiselt läbiviidavaid juurdlusi, terrorismivastast võitlust ning piiriüleste kuritegude puhul süüdistuste esitamist.

Prokuratuuril ei ole enam võimalik kasutada kahjude ulatuse kohta maksuameti tehnilisi hindamisi¹⁸.

¹² 2007. aasta 1. juunist 31. oktoobrini esitas riiklik korruptsioonivastase võitluse direktoraat süüdistuse 148 kostjale 64 juhtumis. Samal perioodil tegid kohtud 31 mittelõplikku kohtuotsust, mis käsitlesid 53 kostjat riikliku korruptsioonivastase võitluse direktoraadi alगतatud juhtumites. 22 lõplikku kohtuotsust tehti 31 kostja suhtes. Samal võrdlusperioodil tehti õigeksmõistvaid otsuseid 10 kostja suhtes.

¹³ Valitsuse 4. oktoobri 2007. aasta määrusega nr 95, mida toetas endine justiitsminister, muudeti ministritelt kohtuliku puutumatusse võtmise menetlust nii, et olemasolev nõuandekomitee asendati uue kohtunikest koosneva komiteega. Kõnealune seadus kuulutati Rumeenia konstitutsioonikohtus põhiseadusevastaseks. Pärast justiitsministri tagasiastumist, kes ka ise oli seotud ühega kaheksast nimetatud rikkumisest, ning ajutise ministri ametissemääramist jaanuaris, võttis president puutumatusse kõigilt kostjalt.

¹⁴ Peamiseks põhjenduseks tuuakse, et prokuratuur ei ole pidanud kinni kostjate puutumatusse võtmist käsitlevast konstitutsioonikohtu uuest otsusest. Kõnealune otsus eeldaks puutumatusse võtmist ka valitsuse eelmistelt liikmetelt. See tehti aga *pärast* seda, kui riiklik korruptsioonivastane direktoraat oli alगतanud vastavad menetlused.

¹⁵ Menetluslike rikkumiste puhul, mis ei ole põhjendanud olulist kahju põhiõigustele ning mida saab hüvitada, on tegu suhtelise õigustühisusega. Täieliku tühisuse ja nt kostja põhiõiguste rikkumise korral ei ole hüvitamine võimalik ning kohtuasi saadetakse tagasi prokuratuuri, et juurdlus taasalustada.

¹⁶ Juhul kui muutmise seadus võetakse teistkordselt vastu, peab president selle vastavalt Rumeenia põhiseaduse artiklile 77 välja kuulutama.

¹⁷ Nõude mittetäitmise tulemuseks on juurdluste õigustühisus.

¹⁸ Valitsuse 28. augusti 2007. aasta määrus nr 47.

2.2.4. *Eesmärk 4: Täiendavate meetmete võtmine korruptsiooni ennetamiseks ja korruptsioonivastaseks võitluseks eelkõige kohalikes omavalitsustes*

- *Hiljuti korraldatud teadlikkuse suurendamise kampaaniate tulemuste hindamine ja eriti korruptsioonitundlikele sektoritele keskenduvate järeelmeetmete esitamine, kui selleks on vajadus*
- *Korruptsioonivõimaluste piiramise ja kohalike omavalitsuste tegevuse läbipaistvaks muutmise meetmeid ning riigiteenistujate, eelkõige kohalike omavalitsuste töötajate suhtes kehtestatud sanktsioone käsitlev aruandlus*

Siseministerium sõlmis pärast projekti rakendamisel tekkinud märkimisväärset viivitust novembris valitsusväliste organisatsioonidega ametnike korruptsiooni vastu võitlemise keskust käsitleva uue protokoll¹⁹. Esialgselt üldiseks korruptsioonivastase võitluse telefoniliiniks mõeldud tasuta abiliini ülesandeid on laiendatud nii, et see hõlmab ka kodanike üldiseid päringuid siseministeriumi töö kohta²⁰.

Tundlikele sektoritele ja kohalikele omavalitsustele keskenduva korruptsioonivastase strateegia ettevalmistustööd viibisid, kuid on praeguseks alanud²¹. Strateegia vastuvõtmine valitsuses on kavandatud 2008. aasta märtsikuusse.

3. KOOSTÖÖ- JA JÄLGIMISKORRA RAAMES ANTAV ABI

Rumeeniale on justiits- ja siseküsimuste valdkonnas nii ELi programmi Phare ja üleminekutoetuste kaudu kui ka liikmesriikide vahendusel tehtud kättesaadavaks olulisel määral abi²². Kõnealune valdkond on jätkuvalt ELi ühinemisejärgse abi peamiseks sihtmärgiks: peaaegu pool Rumeeniale mõeldud ELi üleminekutoetuse eelarvest on suunatud kõnealusele valdkonnale, sealhulgas eraldi vahendid koostöö- ja jälgimiskorra eesmärkide raames tehtavaid edusamme vahetult toetavatele projektidele.

Justiits- ja siseküsimuste valdkonnas rakendatud projektid hõlmavad kõiki eesmärke. Alates 2004. aastast²³ rakendatud projektide sügavam analüüs näitab, et mõned

¹⁹ Korruptsioonivastast võitlust tõhustav avalikkuse teadlikkuse suurendamise kampaania toimus ajavahemikus 2007. aasta oktoober kuni 2008. aasta jaanuar.

²⁰ Ei ole võimalik kindlaks teha, mil määral kõnealused muudatused võimaldavad jätkata partnerlust kodanikuühiskonnaga ning reageerida teadetele korruptsioonijuhtude kohta.

²¹ Kõnealune algatus kujutab endast tegevuskava 4. kriteeriumi raames esitatud peamist meedet, vt meede nr 5.

²² Ainuüksi PHARE kaudu on Rumeeniale justiits- ja siseküsimuste valdkonnas alates 2004. aastast eraldatud 187 miljonit eurot. Üleminekutoetusi rakendatakse kuni 2010. aastani. Struktuurifondide raames on eriline tähelepanu ja toetus suunatud ELi vahendite usaldusväärse ja läbipaistva finantshalduse kehtestamiseks; kõnealune protsess on seotud korruptsioonivastase võitlusega. Tehnilist abi antakse projektide järelevalvele, hindamisele ja kontrollile, samuti tõhusa juhtimise ühtse teabesüsteemi väljatöötamisele, millega on võimalik anda ka läbipaistvat teavet fondide sekkumiste ja nende vahendite kasutamise kohta. TAIEX organiseeris Rumeenias justiits- ja siseküsimuste valdkonnas olulisel hulgal meetmeid ning tal on jätkuvalt vahendeid tulevaste meetmete tarbeks.

²³ Abi võimalike puudujääkide tuvastamiseks ning täieliku toetuse kättesaadavuse tagamiseks on kõnealusele aruandele lisatud kokkuvõtlik loetelu alates 2004. aastast Rumeeniale antud ELi ja kahepoolse abi kohta. Loetelu koostati komisjonile kättesaadava teabe ning liikmesriikide edastatud teabe alusel. Loetelus ei ole esitatud individuaalseid projekte käsitlev koguteave ning parema loetavuse tagamiseks on eelistatud koondandmeid. Rumeeniale on edastatud siiski kogu olemasolev teave ning

valdkonnad, nagu kohtureform (eesmärk 1), on saanud märkimisväärtset tuge ning on jõudmas küllastuspunkti. Olulised vahendid on eraldatud ka suutlikkuse tõstmiseks kõrgemal tasemel esineva korruptsiooni (eesmärk 3) ja kohaliku korruptsiooniga (eesmärk 4) võitlemises. Mõned tundlikud sektorid, nagu haridus, ei ole siiski veel saanud korruptsioonivastast toetust. Uus ametnike korruptsiooni vastu võitlemise agentuur (eesmärk 2), mis hakkab arvatavasti tööle alles käesoleva aasta esimesel poolel, on saanud vähe toetust.

Saadud toetus on mõjutanud edusamme Rumeenias. Kohtureformile on antud pidevat rahvusvahelist toetust ning selles valdkonnas on toimunud suhteliselt stabiilne areng. Samuti on olulises ulatuses vahendeid saanud riiklik korruptsioonivastase võitluse amet, kes on suhteliselt lühikese aja jooksul suutnud tõsta juurdluste ja vastutuselevõtmise tulemuslikkust kõrgemal tasemel tuvastatud korruptsioonijuhtumite puhul.

Edasine toetus peaks keskenduma ametnike korruptsiooni vastu võitlemise agentuuri ja korruptsioonivastase võitluse toetamisele. Toetus tuleks suunata otse Rumeenia koostatud tegevuskavas määratletud prioriteetide ja vajaduste rahuldamisele. Üldiselt tuleks eelistada väiksemaid, täpselt määratletud missioone, mis arvestavad Rumeenia ametiasutuste suutlikkust abi vastu võtta ning võimaldavad neil tulemuste juurutamise eest täiesti ise vastutada. Tuleks leida valdkondadevaheline lähenemisviis, st keskenduda kõrgemal tasemel esineva korruptsiooni vastases võitluses nii kohtunikele kui ka prokuröridele. Asjakohane oleks toetustest küllastunud valdkondades abi andmine järk-järgult lõpetada.

Toetus peaks jätkuma heade tavade vahetuse, koolituse ja stipendiumide vormis. Kohaliku korruptsiooni valdkonda hõlmavaid suuremaid projekte tuleks täiendada paindlike ja täpselt määratletud lühiajaliste või keskmise pikkusega projektidega, mis tegelevad konkreetsete aspektidega või keskenduvad eriti tundlikele valdkondadele ja sektoritele.

Rumeeniat kutsutakse üles kasutama täiel määral ELi abiks ette nähtud ulatuslikku eelarvet, mis on kättesaadav üleminekutoetuste ja TAIEXi kaudu. Kõnealused vahendid võimaldavad kiiresti korraldada lühiajalisi missioone, samuti kuni 6kuiseid keskmise pikkusega toetusprojekte („kergemestimine”).

Komisjon soovib liikmesriikidel anda Rumeeniale otsesemat ja praktilisemat abi parimate tavade, koolituste ja stipendiumide ning institutsioonidevahelise partnerluse vormis selliste oluliste asutustega nagu ametnike korruptsiooni vastu võitlemise agentuur või rahvuslik korruptsioonivastase võitluse amet.

4. JÄRELDUS

ELi liikmeks olemise esimesel aastal on Rumeenia jätkanud jõupingutusi selliste nõrkade külgede kõrvaldamiseks, mis muidu takistaksid ELi õigusaktide, poliitika ja programmide tõhusat kohaldamist. Siiski ei ole sellistes olulistes valdkondades nagu kõrgemal tasemel esineva korruptsiooni vastane võitlus veenvate tulemusteni jõutud.

käesolevas peatükis esitatud soovitused on Rumeenia ametiasutustega läbi arutatud ning nad toetavad neid.

Käesoleva aruandega esitatud tehniline ajakohastus ei kujuta endast eesmärkide saavutamisel põhinevat edusammude üksikasjalikku hinnangut. Olukord kohapeal on murettekitav, mis tuleks lahendada enne, kui komisjon teostab juunis täieliku hindamise. Viivitusi on ilmnenu kohtunike ühtse värbamisstrateegia rakendamisel (eesmärk 1), ametnike korruptsiooni vastu võitlemise agentuuri loomisel (eesmärk 2) ja kohaliku korruptsiooniga võitlemise algatuste rakendamisel ning üldise strateegia väljatöötamisel²⁴ (eesmärk 4). Rumeenia peaks eelkõige suurendama kõrgemal tasemel esineva korruptsiooni vastase võitlusega seotud jõupingutusi (eesmärk 3) ning tõhustama jõupingutusi Rumeenia korruptsioonivastase raamistiku õigusliku ja institutsionaalse stabiilsuse säilitamiseks.

Komisjon tunnustab olulisi jõupingutusi, mida on tehtud usaldusväärse tegevuskava koostamiseks, milles kirjeldatakse eesmärkide saavutamise eest vastutavaid institutsioone ning selleks vajalikke tähtaegu ja meetmeid. Tegevuskava tuleb teatavates osades siiski ühtlustada ning lahendus tuleb leida teatavatele puudustele²⁵. Komisjon teeb ettepaneku, et Rumeenia parandaks tegevuskava kõnealustes punktides.

²⁴ Tegevuskava eesmärgi 4 meede 5.

²⁵ Mõningad õiguslikud ja poliitilised algatused on tegelikult tegevuskavas ette nähtud eesmärkidega vastuolus. Lisaks sellele on tegevuskavast välja jäetud oluline punkt, mis käsitleb korruptsioonivastase raamistiku õiguslikku ja institutsioonilist stabiilsust (eesmärk 3). Kavas ei ole ka märgitud selle kohta, millal ja kas koostatakse uued kohtureformi ja korruptsioonivastast võitlust käsitlevad valdkondlikud strateegiad, mis on hiljuti aegunud. Kohaliku korruptsiooni (eesmärk 4) puhul ei anna tegevuskava piisavalt üksikasjalikku teavet. Tegevuskavaga võetakse kasutusele ka mõned meetmed ja näitajad, mis on liiga laialivalguvad, et anda soovitud tulemust. See hõlmab eelkõige selliseid näitajaid nagu konfidentsiaalse teabe leke meediasse (eesmärk 3, I peatükk, punkt 1.2). Korruptsioonikuritegude puhul määratavate karistuste määratlemist (eesmärk 3, II peatükk, punkt 1) käsitlev uuring saab olla ainult esimeseks sammuks probleemide lahendamisel, mis võivad tuleneda leebest kohtumõistmisest kõrgemal tasemel esineva korruptsiooni üle, nagu märgiti komisjoni 27. juuni 2007. aasta koostöö- ja jälgimiskorda käsitlevas aruandes. Tegevuskava tuleks pidevalt ajakohastada ning selle tulemuslikkust tuleks näitajate põhjal rangelt kontrollida tugeva, keskse kooskõlastusmehhanismi kaudu.

ANNEX

Overview of EU Assistance provided to Romania in the area of Judicial Reform and the Fight against Corruption²⁶

Benchmark 1: Judicial Reform

EU projects have provided institutional capacity building to the Senior Council of Magistracy and the Romanian judiciary training institutions. A substantial budget was reserved for the IT equipment of courts and prosecutors offices. Several larger bilateral projects and a number of smaller initiatives complemented this institution-building effort. Future projects continue to focus on capacity building, on the transparency of the judicial process and address particular areas such as judiciary statistics, probation system or witness protection. Judicial Reform has been a strong focus of assistance.

Phare 2004-2006:

- Institutional Capacity Building and IT and office equipment for the Superior Council of Magistracy (several projects, ongoing: 2.4 MEUR)
- IT and Office Equipment for the Superior Council of Magistracy (Until Nov06: 600,000 EUR)
- Strengthening the institutional and legislative framework in the field of international judicial cooperation (Nov06-May08: 1,2 Mio EUR)
- Institution Building and Equipment for the National Institute of Magistracy and to the National School of Clerks (several projects, ongoing: total 5.24 Mio EUR)
- IT equipment, training and development of case management and documentation software at courts and prosecutors' offices (several projects, ongoing: total 28,72 Mio EUR)
- Assistance to set up an efficient legal aid system (Until Nov06: 1,25 Mio EUR)
- Mediation as an alternative dispute resolution (275.000 EUR until June 2007)
- Increasing the Transparency of Courts' and prosecutors' offices (Nov07-Dec08: 1 Mio EUR)
- Assistance to the High Court of Cassation and Justice: Training and Capacity Building (Nov07-Dec08: 700,000 EUR)
- Further consolidation of the institutional and administrative capacity of the Ministry of Justice (Phare 2006: 0.4 MEUR)

Transition Facility 2007:

- Unification of the Jurisprudence of Courts and Prosecutor Offices in Romania (600,000 EUR)
- Strengthening the Public Ministry's institutional capacity (170,000 EUR)
- Improving the System of Romanian Judicial Statistics (560,000 EUR)
- Strengthening the Romanian Probation System and the Inter-Institutional Cooperation on Victim Protection (570,000 EUR)

²⁶

PHARE: Budgetary figures include Romanian national co-financing.

Bilateral Projects: Only larger bilateral projects are taken up in this list. In addition, various assistance missions, study visits and smaller activities have taken place.

- Assistance for Enhancing the Respect of Human Rights in Prisons and Improving the Efficiency of the Romanian Penitentiary System (660,000 EUR)
- Improving the Witness Protection Capacity (250.000 EUR)

Main Bilateral Projects:

- Consulting Services for Revision of the Penal Procedure Code (Jan-Nov07: 299,500 EUR)
- Strengthening the functioning of the Romanian Judiciary and its representative body – Superior Council of Magistracy (750,000 EUR)
- Development of Judiciary Training Capacities (Mar-Nov07: 40,000 EUR)
- Several Projects on: Management and media training for magistrates, Increasing Integrity within the Judicial System, Strengthening the Probation Service, Assistance to the Anti-Money Laundering Office, Court Management (635,000 EUR)
- The implementation of basic procedural rules for protecting the financial interests of the EU (May-Oct07: 82,000 EUR)
- Support for improving the capacity of the Ministry of Justice (36,000 EUR)
- Assistance to the National Institute for Magistracy of Romania
- Improving the Human Rights Situation in Prisons (07-08: 50,000 EUR)
- Several smaller training projects, internships, organisational audits, study visits, seminars

Main Projects with a total budget of at least 45.41 MEUR

Benchmark 2: Integrity Agency

A single large project includes support to the creation of the National Integrity Agency. Two bilateral projects complement the institution-building effort through support in related areas. Given that the National Integrity Agency will become operational only in the course of 2008, follow-up support should be considered.

Phare 2004-2006:

- Improving the fight against corruption – assistance to the National Integrity Agency and the DNA (Aug06-Jan08: 0.6 Mio EUR concerning ANI)

Main Bilateral Projects:

- Enhancing the Monitoring Role of Civil Society (88,000 EUR)
- Protection of whistleblower program

Main Projects with a total budget of at least 1.6 MEU

Benchmark 3: High-Level Corruption

Several projects supported building-up capacity at the Romanian National Anti-Corruption Prosecution Services (DNA). This support continues through smaller projects.

Phare 2004-2006:

- Improving the fight against corruption – assistance to the National Integrity Agency and the DNA (Aug06-Jan08: 1 Mio EUR concerning DNA)
- Strengthening the institutional capacity of DNA (Sept05-Feb07: 1,2 Mio EUR)
- IT equipment and software for the DNA (Until Nov06: 1,75 Mio EUR)

Transition Facility 2007:

- Enhancement of National Anticorruption Directorate Investigative Capacities (560,000 EUR)

Bilateral Projects:

- Several individual advisory missions, seminars and study visits

Main Projects with a total budget of at least 6.5 MEUR

Benchmark 4: Local Corruption

Several large EU projects are being implemented or in preparation. Bilateral support shows a particular emphasis on the area of local corruption. Several projects have been implemented with central and local administration.

Phare 2004-2006:

- Improving the fight against corruption: Corruption Awareness among central and local public administration (since Nov06: 1,6 Mio EUR)
- Supply of IT equipment for the General Directorate for Anticorruption / Ministry of the Interior (Phare 2006: 0.3 MEUR)
- Strengthening administrative mechanisms and legislation to better foster and protect the public integrity system in public administration. (Phare 2006: 1.3 MEUR)
- Strengthening the fight against corruption on the preventive side (Phare 2006: 1 MEUR)
- Corruption in the Public Administration (Sept07-: 1,2 Mio EUR)
- Development of the Anti-corruption General Directorate of the Ministry of Interior and Administrative Reform (MIRA) (Jun07-Jul08: 1,1 Mio EUR)

Transition Facility 2007:

- Building Civil Society Support against Corruption (2,5 Mio EUR)
- Bringing Anti-Corruption Capacities in the Ministry of Internal Affairs up to EU Standards (250,000 EUR)
- Strengthening the Capacity to Fight Economic and Financial Crime (200.000 EUR)

Bilateral Projects

- Resident adviser on corruption with MoI (until Jun08)
- Improving Transparency and Accountability of Local Government (ended Aug07: 135,000 EUR)
- Tackling corruption within the Customs Administration (ended Jul07: 52,500 EUR)
- Reducing corruption within the Health Sector (until Mar08: 58,500 EUR)
- National Integrity Centre (ended Aug07: 115,000 EUR)
- Romanian Youth Versus Corruption; Together against corruption; Anti-corruption educational campaign (Integrity Centres)
- Improving Romanian local government integrity (MPP) (04-06: 320,000 EUR)
- Regional Transparency Councils

Main Projects with a total budget of at least 9.9 MEUR